

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

Rješenje

**po Zahtjevu za pokretanje postupka protiv Mtel a.d. Banja Luka i Financ d.o.o. Banja
Luka podnesenog od strane gospodarskog subjekta Aero Centar Krila d.o.o. Banja
Luka**

SKRAĆENA VERZIJA

**Sarajevo,
lipnja, 2025. godine**

SKRAĆENA VERZIJA

Broj: UP-01-26-3-026-46/24
Sarajevo, 4. lipnja 2025. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 42. stavak (2) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), i članka 105. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), a po Zahtjevu zaprimljenom dana 11. rujna 2024. godine pod brojem: UP-01-26-3-026-1/24, podnesenom od strane gospodarskog subjekta Aero Centar Krila d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, zastupan po punomoćnici odvjetnici Dariji Mirnić-Majstorović, Prvog krajiškog korpusa 2., 78 000 Banja Luka, protiv gospodarskih subjekata Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2., 78 000 Banja Luka i Financ d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, oba zastupana po punomoćniku odvjetniku Branislavu Cvijanoviću, Svetozara Markovića 5/11, 78 000 Banja Luka i Emini Hot-Ajanović, Jadranska 3., 71 000 Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. i zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona o konkurenciji, na 28. (dvadesetosmoj) sjednici održanoj dana 4. lipnja 2025. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev gospodarskog subjekta Aero Centar Krila d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, podnesen protiv gospodarskih subjekata Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2., 78 000 Banja Luka i Financ d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
2. Odbija se Zahtjev gospodarskog subjekta Aero Centar Krila d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, podnesen protiv gospodarskih subjekata Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2., 78 000 Banja Luka i Financ d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu članka 4. Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
3. Nalaže se gospodarskom subjektu Aero Centar Krila d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, da nadoknadi troškove postupka gospodarskog subjekta Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2., 78 000 Banja Luka i Financ d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina u iznosu od 2.679,53 KM (slovima: dvije tisuće šest stotina sedamdeset devet konvertibilnih maraka i pedeset tri feninga) punomoćniku Branislavu Cvijanoviću i iznos od 720,00 KM (slovima: sedam stotina dvadeset konvertibilnih maraka) punomoćnici Emini Hot-Ajanović u roku od 8 dana od dana prijema ovog rješenja.
4. Obvezuje se gospodarski subjekt Aero Centar Krila d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina da plati administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 3.000

KM (slovima: tri tisuće konvertibilnih maraka) u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine u roku od 8 dana od dana prijema ovog Rješenja.

5. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je, dana 11. rujna 2024. godine zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka, zaprimljen od strane gospodarskog subjekta Aero Centar Krila d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka (u daljem tekstu: Podnositelj zahtjeva ili AC Krila d.o.o.), pod brojem: UP-01-26-3-026-1/24, zastupanog po punomoćnici odvjetnici Dariji Mirnić-Majstorović, Prvog krajiškog korpusa 2., 78 000 Banja Luka, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. i zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) od strane gospodarskih subjekata Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2., 78 000 Banja Luka (u daljem tekstu: Mtel a.d.) i Financ d.o.o., Dunavska 1c, 78 000 Banja Luka (u daljem tekstu: Financ d.o.o.) ili (u daljem tekstu za oba: Protivna strana).

Sa Zahtjevom za dopunom Zahtjeva Konkurencijsko vijeće se Podnositelju zahtjeva obratilo dana 14. listopada 2024. godine, aktom broj: UP-01-26-3-026-2/24. Podnositelj zahtjeva je dostavio traženo dana 21. listopada 2024. godine aktom broj: UP-01-26-3-026-3/24.

Kompletiranjem predmetnog Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je na temelju članka 28. stavak (3) Zakona dana 7. studenoga 2024. godine izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, broj: UP-01-26-3-026-4/24.

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provedbe postupka, te je sukladno članku 32. stavak (2) Zakona, na 16. sjednici održanoj dana 7. studenoga 2024. godine, donijelo Zaključak o pokretanju postupka, broj: UP-01-26-3-026-6/24 (u daljnjem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. i zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona o konkurenciji.

..., budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, sukladno članku 39. Zakona, za dan 8. svibnja 2025. godine (pozivi dostavljeni Podnositelju zahtjeva aktom broj: UP-01-26-3-026-25/24, Protivnoj strani aktom broj: UP-01-26-3-026-26/24 dana 10. travnja 2025. godine).

Usmena rasprava održana je u prostorijama Konkurencijskog vijeća o čemu je sačinjen Zapisnik broj: UP-01-26-3-026-37/24.

Nakon sagledavanja mjerodavnih činjenica i dokaza utvrđenih tijekom postupka, činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, podataka i dokumentacije mjerodavnih institucija, savjesnom i detaljnom ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

U konkretnom slučaju, gospodarski subjekt AC Krila d.o.o., navodi kako su jednostranim raskidom ugovora zaključenih između AC Krila d.o.o. i Mtel a.d. o posredovanju u prodaji *prepaid* kredita Mtela, i o posredovanju u zaključivanju pretplatničkih ugovora, gospodarski subjekt Mtel a.d. i gospodarski subjekt Financ d.o.o. zloporabili vladajući položaj iz članka 10. Zakona, svojim postupanjem na mjerodavnom tržištu, te da su Mtel a.d. i Financ d.o.o. zaključili zabranjeni sporazum, iz članka 4. Zakona čime su ograničili konkurenciju.

Na temelju dostavljenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja, kao argumentacije iznesene tijekom postupka, savjesnom i detaljnom ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, Konkurencijsko vijeće je razmatralo navedeni predmet i donijelo odluku da se Podnositelj u svom zahtjevu odbije, jer radnje koje se stavljaju na teret gospodarskim subjektima Mtel a.d. i Financ d.o.o. ne predstavljaju zloporabu vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona i ne predstavljaju zabranjeni sporazum iz članka 4. Zakona.

Naime, kao mjerodavno tržište proizvoda određena su slijedeća tržišta:

- *tržište primanja i realizacije uplata dopuna prepaid kredita putem terminala na temelju tehnološkog rješenja mobilnog sustava plaćanja za dopunu prepaid kredita od strane korisnika mobilne mreže (u daljem tekstu: prepaid krediti), i*
- *tržište posredovanja u procesu zaključivanja pretplatničkih ugovora usluga mobilne i fiksne telefonije, pristupa internetu, IPTV usluga, uključujući i integrirane usluge u vezi sa istim, a na zemljopisnom mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: pretplatnički ugovori ili postpaid ugovori).*

1.

Člankom 9. stavak (1) i (2) Zakona propisano je kako gospodarski subjekt ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udjel tog gospodarskog subjekta na mjerodavnom tržištu, udjele na tom tržištu koje imaju njegovi konkurenti, kao i pravne zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na tržište. Pretpostavlja se da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na tržištu roba ili usluga ako na mjerodavnom tržištu ima udjel veći od 40%.

Člankom 10. stavak (1) propisano je da je zabranjena svaka zloporaba vladajućeg položaja jednog ili više gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu, a člankom 10. stavak (2) **točka** propisano je da se zloporaba vladajućeg položaja posebno odnosi na:

- a) izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija,
- b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača,
- c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežu i nepovoljan konkurentski položaj,
- d) zaključivanje sporazuma kojima se uvjetuje da druga strana prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Kao glavne činjenice ovog postupka utvrđeno je kako je podnositelj zahtjeva AC Krila d.o.o. sa gospodarskim subjektom Mtel a.d. imao zaključena tri ugovora o posredovanju i to slijedeće:

- Ugovor o posredovanju broj Mtel a.d. 1-01-1636/221 od 13.1.2021. (AC Krila d.o.o. broj: 010/2021 od 14.1.2021.) sa pripadajućim aneksima kojim je reguliran proces posredovanja u procesu zaključivanja pretplatničkih ugovora za m: SAT uslugu, uslugu

fiksne telefonije, uslugu prisupa internetu, IPTV usluga, uključujući i integrirane ponude usluga,

- Ugovor o posredovanju broj Mtel a.d. 1-01-5749/18 od 5.2.2018. (AC Krila d.o.o. broj: 008/2017 od 1.2.2018.) sa pripadajućim aneksima kojim je reguliran proces posredovanja u primanju i realizaciji uplata dopuna *prepaid* kredita putem terminala na osnovu tehnološkog rješenja mobilnog sustava plaćanja za dopunu prepaid kredita od strane korisnika mobilne mreže Mtel a.d., i
- Ugovor o posredovanju broj Mtel a.d. 1-01-1589/21 od 13.1.2021. (AC Krila d.o.o. broj: 009/2021 od 14.1.2021.) sa pripadajućim aneksima kojim je reguliran proces, odnosno način i postupak posredovanja prilikom zaključivanja pretplatničkih ugovora za usluge mobilne telefonije sa novim i postojećim korisnicima svih tarifnih modela i *postpaid* načinom plaćanja.

Uvidom u gore navedene ugovore Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako su sva tri ugovora sadržavali slijedeću odredbu:

„Nazavisno od prethodnog stava, svaka Ugovorna strana zadržava pravo na otkaz ugovora, bez obaveze navođenja razloga otkaza, dostavljanjem izjave o otkazu drugoj ugovornoj strani, s tim da otkaz ugovora nastupa istekom otkaznog roka od petnaest (15) dana, računajući od dana dostavljanja pisane Izjave o otkazu drugoj ugovornoj strani.“

Dana, 1. kolovoza 2024. godine gospodarski subjekt Mtel a.d. je uputio Ponositelju zahtjeva tri izjave, i to kako slijedi:

- Izjava o otkazu Ugovora o posredovanju broj: 1-01-41707/24 od 1. 8. 2024. godine (kojom se otkazuje - Ugovor o posredovanju broj Mtel a.d. 1-01-1636/221 od 13.1.2021. (AC Krila d.o.o. broj: 010/2021 od 14.1.2021.) sa pripadajućim aneksima kojim je reguliran proces posredovanja u procesu zaključivanja pretplatničkih ugovora za m:SAT uslugu, uslugu fiksne telefonije, uslugu prisupa internetu, IPTV usluga, uključujući i integrirane ponude usluga),
- Izjava o otkazu Ugovora o posredovanju broj: 1-01-41704/24 od 1. 8. 2024. godine (kojom se otkazuje - Ugovor o posredovanju broj Mtel a.d. 1-01-5749/18 od 5.2.2018. (AC Krila d.o.o. broj: 008/2017 od 1.2.2018.) sa pripadajućim aneksima kojim je reguliran proces posredovanja u primanju i realizaciji uplata dopuna prepaid kredita putem terminala na osnovu tehnološkog rješenja mobilnog sustava plaćanja za dopunu prepaid kredita od strane korisnika mobilne mreže Mtel a.d), i
- Izjava o otkazu Ugovora o posredovanju broj: 1-01-41705/24 od 1. 8. 2024. godine (kojom se otkazuje - Ugovor o posredovanju broj Mtel a.d. 1-01-1589/21 od 13.1.2021. (AC Krila d.o.o. broj: 009/2021 od 14.1.2021.) sa pripadajućim aneksima kojim je reguliran proces, odnosno način i postupak posredovanja prilikom zaključivanja pretplatničkih ugovora za usluge mobilne telefonije sa novim i postojećim korisnicima svih tarifnih modela i postpaid načinom plaćanja).

Dostavljenjem navedenih izjava podnositelju zahtjeva, počeo je teći otkazni rok od 15 dana, te istekom roka, Ugovori između Mtel a.d. i AC Krila d.o.o. o posredovanju su raskinuti, što je nesporno i između stranaka u postupku.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako slanjem navedenih Izjava o raskidu posredničkih ugovora, te sam raskid kao takav, ne predstavlja povredu Zakona o konkurenciji.

I ako je u ugovorima bilo predivideno da jednostrani raskid ugovora moguće i bez navođenja razloga, Mtel a.d. je tijekom postupka dostavio obrazloženje raskida ugovora, i to kako je subjekt AC Krila d.o.o. vršio pritisak na komitente Financa d.o.o. da raskinu ugovor sa Financ

d.o.o., te da posredovanje u prodaji omoguće AC Krila d.o.o., što je bio razlog izlaska Komisije koju je formirao Mtel a.d., provjere stanja na terenu, te nakon toga i raskida ugovora. Prednje je AC Krila d.o.o. negirao, o čemu se vodi i sudski spor.

Gospodarski subjekti, bilo vladajući na tržištu, pa i svi ostali, prvenstveno se osnivaju sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, te imaju za cilj kako stjecanje dobiti i ostvarivanje svojih strateških ciljeva, putem odluka upravljačkih struktura.

Gospodarski subjekti na tržištu u svom poslovanju vrlo često zaključuju ugovore sa svojim partnerima, ili pak iste raskidaju, ukoliko ne postoji poslovni interes za suradnjom, što je legitimno i opravdano.

Budući da je člankom 10. stavak (1) Zakona propisano da je zabranjena svaka zlouporaba vladajućeg položaja jednog ili više gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo prema članku 10. stavak (2) u kojem je propisano slijedeće, da se zlouporaba vladajućeg položaja posebno odnosi na:

a) izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija.

Po ovoj točki tijekom postupka utvrđeno je kako ugovorima koji su bili zaključeni između ugovornih stranka Mtel a.d. i AC Krila d.o.o. nisu nametana bilo kakva ograničenja, već kako se navodi u spisu, stranke su bile zadovoljne uvjetima ugovora i njihovom poslovnom suradnjom, čime je isključeno bilo kakvo zlouporabno nametanje i nelojalni uvjeti ugovora, iz čega proizlazi činjenica kako je Podnositelj zahtjeva bio nezadovoljan isključivo činjenicom raskida, a kako je navedeno u zahtjevu.

b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača.

Trajanjem Ugovora AC Krila d.o.o. su djelovala isključivo kao posrednik u prodaji Mtel a.d. proizvoda, bilo u prodaji *prepaid* kredita, bilo u prodaji pretplatničkih ugovora (*postpaid*), AC Krila d.o.o. nisu imale svoj originalni proizvod (kojim bi npr. u slučaju raskida ugovora bio uskraćen za opskrbu neke određene sirovine, koja je potrebna za proizvodnju tog originalnog proizvoda ili sl.), te stoga činjenicom raskida Ugovora sa AC Krila d.o.o. nije ograničavana proizvodnja, niti tržište, niti tehnički razvoj na štetu potrošača.

Činjenica je da AC Krila d.o.o. nije prodavao svoj vlastiti proizvod, već proizvod Mtel a.d., a u konačnici krajnji kupci, potrošači nisu morali znati za posredničku prodaju, prilikom kupnje usluga Mtel a.d., te da se raskid ugovora nije odrazio na potrošače u bilo kakvom obliku, te nesporno je utvrđeno kako ugovorom koje je raskinut nije bilo nedopuštenih klauzula koje bi predstavljale ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača.

c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj.

Tijekom postupka utvrđeno je kako su posrednici imali zaključene ugovore sukladno Pravilniku o uslovima i pravilima posredovanja za posrednike i procesore elektronske dopune, odnosno da je Pravilnik akt koji na unificiran način uređuje ugovorne odnose između Mtela a.d. i partnera, te je donošenje Pravilnika, uobičajen način poslovanja i postupanja u vidu „općih uvjeta“ poslovanja, a u cilju kako bi se imao jednoobrazan pristup prilikom zaključenja ugovora, a suprotno tvrdnjama podnositelja zahtjeva kako je isti jednostrani akt -

kojim je narušena konkurencija, upravo pruža sigurnost u postupanju i osiguranje ravnopravnosti svim strankama.

d) zaključivanje sporazuma kojima se uvjetuje da druga strana prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Također, predmet postupka je bilo raskid Ugovora kojim su AC Krila d.o.o. bile zadovoljne, te iz navoda u zahtjevu nije bilo nikakvih tvrdnji o uvjetovanju.

Dakle, činom potpisivanja ugovora stranke su pristale i na mogućnost raskida istog, i to jednostranog uz otkazni rok, a uplitanje u konkretni ugovorni odnos od strane Konkurencijskog vijeća, što je u ovom slučaju podnositelj tražio u postupku, bilo bi u suprotnosti s poslovnom autonomijom gospodarskih subjekata da samostalno odrede svoju poslovnu politiku koju namjerava slijediti na tržištu, osobito kada je riječ o načinu, prodaje svojih vlastitih proizvoda i usluga, pa bilo putem posrednika, bilo izravnim putom ili vlastitim prodajnim kanalima. Također, u tom smislu, ukazujemo na članak 25. Zakona o konkurenciji u kojem su pobrojane nadležnosti Konkurencijskog vijeća.

Gospodarski subjekt AC Krila d.o.o. je naveo kako je raskid ugovora bio suprotan dobrim poslovnim običajima, i Zakonu o obveznim odnosima, te po tom pitanju Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako je ugovor kao takav predvidio mogućnost jednostranog raskida, stoga prema Zakonu o konkurenciji raskid ugovora nije sporan. Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako Zakon o obveznim odnosima i Zakon o konkurenciji nisu u koliziji, već u odnosu međusobne povezanosti, jednog sa drugim.

Što se tiče pitanja mjerodavnog tržišta i konkurenata na mjerodavnom tržištu, tijekom postupka je utvrđeno kako na mjerodavnom tržištu *prepaid* kredita djeluje veći broj gospodarskih subjekata, što je prikazano u tablici 1.

Tablica 1.

Sudionici na tržištu posredovanja prepaid kredita u BiH	Procjena tržišnog udjela (%)
1. Satelit d.o.o. Čitluk i POS d.o.o. Posušje	46
2. Financ d.o.o Banja Luka	26
3. AC Krila d.o.o. Banja Luka	9
4. Riva d.o.o. Tuzla	4
5. Bingo d.o.o. Tuzla	5
6. I Novine d.o.o	8
OSTALI	2

Izvor: spis;

Dakle, tijekom postupka je nesporno utvrđeno kako na mjerodavnom tržištu djeluje veći broj konkurenata, sa većim ili manjim tržišnim udjelom, koji obavljaju posredničke usluge u prodaji *prepaid* kredita, pri tom nemaju svi posrednici ugovore sa svim operaterima koji nude usluge mobilne telefonije na tržištu Bosne i Hercegovine.

Konkretno, u ovom postupku je utvrđeno kako AC Krila d.o.o. imaju zaključene ugovore o posredovanju sa BH Telecom d.d. Sarajevo, HT Mostar d.d. Mostar, te prodaju Haloo paketa.

Financ d.o.o. ima zaključene ugovore o posredovanju sa Mtel a.d., Blicnet d.o.o Banja Luka, te Novotel d.o.o. Sarajevo.

Također, utvrđeno je kako Mtel a.d. na mjerodavnom tržištu u prodaji *prepaid* kredita, na tržištu Bosne i Hercegovine, vrši i prodaju izravno kupcima kroz interne kanale Mtel a.d. (postpaid, IPTV, web, aplikacije, poslovnice), što u njegovoj ukupnoj prodaji *prepaid* kredita iznosi 13, 09 % prodaje.

Nesporna je činjenica kako gospodarski subjekt Mtel a.d. Banja Luka ima značajnu tržišnu moć, međutim njegove glavne poslovne djelatnosti pružanje usluga mobilne telefonije, fiksne telefonije, kableske televizije i interneta.

Prema podacima iz godišnjeg Izvješća Mtel a.d. za 2023. godinu, objavljenog na web stranici www.mtel.ba i podacima iz dokumenta Telekomunikacijski pokazatelji za 2023. godinu donesenom od strane RAK-a i objavljenom na službenoj web stranici RAK-a, www.rak.ba vidljivo je kako u 2023. godini na tržištu mobilnih usluga Mtel a.d. imao 36,8% udjela na tržištu mobilne telefonije u Bosni i Hercegovini.

Činjenica je da su na tržištu pružanja usluga mobilne telefonije u Bosni i Hercegovini obavlja 8 (osam) gospodarskih subjekata i to: Mtel a.d. Banja Luka, BH Telecom d.d. Sarajevo, HT Mostar d.d. Mostar, Novotel d.o.o. Sarajevo, Logosoft d.o.o. Sarajevo, Haloo d.o.o. Sarajevo i Blicnet d.o.o. Banja Luka, sa većim ili manjim udjelom na tržištu, te da svi imaju pripadajuću dozvolu RAK-a za pružanje ovih usluga.

Dalje, Konkurencijsko vijeće u postupku je utvrdilo i po pitanju ugovora za prodaju *postpaid* usluga Mtel a.d. koji su također raskinuti sa AC Krila d.o.o., da i u tom slučaju nije došlo do povrede tržišne konkurencije iz Zakona o konkurenciji.

Konkretno, Mtel a.d. u svom poslovanju veći dio ugovora *postpaid*, pretplatničkih ugovora zaključuje u svojim poslovnicama, međutim prema dostavljenim podacima Mtel a.d. ima važeće ugovore o posredovanju u prodaji *postpaid* usluga sa slijedećim subjektima, kako je prikazano u tablici 2.

Tablica 2.

	Posrednik
1.	E Commpany d.o.o. Banja Luka
2.	Financ d.o.o. Banja Luka
3.	Teledirekt d.o.o. Banja Luka
4.	Blicnet d.o.o. Banja Luka
5.	Optinet d.o.o. Banja Luka
6.	Videotel d.o.o. Banja Luka
7.	Il Solutions d.o.o. Tuzla
8.	Inter Plus d.o.o. Banja Luka
9.	Elektron Group d.o.o. Banja Luka
10.	KT Sara d.o.o. Drvar
11.	Grubex RD d.o.o. Gradiška
12.	Logosoft d.o.o. Sarajevo
13.	SD Sistemi d.o.o. Laktaši
14.	ZR European TV Miroslav Blačaković s.p. Rudo
15.	Telesky d.o.o. Gradačac
16.	PTT Inžinjeri d.o.o. Podgorica
17.	Connect s.p. Dragan Zrnić Prijedor

Izvor: spis;

Dakle, činjenica je kako Mtel a.d. ima zaključene ugovore o posredovanju u prodaji pretplatničkih ugovora, sa 17 (sedmanaest) drugih posrednika koji u ime Mtel a.d. zaključuju ugovore o prodaji, te činjenicom raskida ugovora sa AC Krila d.o.o. na tržištu nije došlo do promjena na štetu potrošača.

U vezi sa gospodarskim subjektom Financ d.o.o., Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako Financ d.o.o. nije bio stranka Ugovora koji je raskinut, te stoga ne postoji argument da bi isti izvršio povredu Zakona o konkurenciji. Naime, činjenicom raskida ugovora između Mtel a.d. i AC Krila d.o.o., gospodarski subjekt Mtel a.d. je svoje poslovanje posrednika u prodaji povjerio svom povezanom društvu u 100% vlasništvu udjela Mtel a.d.

Činjenica je da je Financ d.o.o. 2020. godine na tržištu preuzeo Mtel a.d. te stekao 100% udjela u vlasništvu istog, a koji je i prije navedene transakcije vršio poslove posredovanja u prodaji za Mtel a.d. Ova poslovna transakcija prijavljena je Konkurencijskom vijeću, o čemu je Konkurencijsko vijeće donijelo Zaključak broj: UP-06-26-1-028-6/19 dana 23.1.2020. godine. Ovom poslovnom transakcijom Mtel a.d. je proširio svoj *portfelj*, te se u poslovanju osamostalio u dijelu omogućavanja dostupnosti *prepaid* usluga svojim korisnicima, tj. prodaju bonova, putem povezanog društva Financ d.o.o., što je također legitiman cilj poslovanja. Budući da na tržištu postoje brojni subjekti koji su u tom dijelu i konkurenti, u tom smislu Mtel a.d. može, u slučaju potrebe ili npr. nižih toškova, nemogućnosti postavljanja svojih uređaja za prodaju prepaid bonova, angažirati posrednike u prodaji.

Što se tiče gospodarskog subjekta Financ d.o.o., utvrđeno je kako ugovor sadrži iste uvjete i odredbe sa Mtel a.d. kao što je i prije raskida imao AC Krila d.o.o.

Tijekom postupka, utvrđeno je kako je gospodarski subjekt Financ d.o.o. nema ugovor o posredovanju u prodaji sa gospodarskim subjektima BH Telecom d.d. Sarajevo i HT Mostar d.d. Mostar te da isti poslovni subjekti, imaju ugovore o posredovanju u prodaji *prepaid* kredita sa AC Krila d.o.o.

Tako, utvrđeno je kako Financ d.o.o. pored prodaje *prepaid* bonova Mtel a.d. vrši prodaju i prepaid bonova Novotel d.o.o Sarajevo i Blicnet d.o.o Banja Luka. Financ d.o.o. ima zaključene ugovore i sa podugovaračima, a to su Satelit d.o.o Čitluk i POS d.o.o. Posušje.

Dakle, sve činjenice koje su utvrđene u postupku ukazuju da je tržište diverzificirano, konkurentno, na tržištu postoji više subjekata koji se natječu, ne postoje barijere na tržištu koje bi onemogućavale razvoj i napredak subjekata na ovom tržištu, tj. na tržištu vlada učinkovita konkurencija, a krajnji korisnici Mtel a.d. usluga ni na koji način nisu dovedeni u neravnotežan položaj na tržištu.

Način poslovanja i rješavanja unutarnjih poslovnih situacija, marketing, posredovanje i ostale poslovne politike, ne predstavljaju zlouporabe vladajućeg položaja, štoviše, ukoliko bi se Konkurencijsko vijeće moglo toliko uplitati u poslovanje to bi bilo suprotno načelima slobodnog poduzetništva.

Budući da je sukladno članku 36. stavak (1) Zakona, teret dokazivanja je na stranci koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako podnositelj zahtjeva AC Krila d.o.o. u ovom postupku nije uspio dokazati postojanje zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona od strane Mtel a.d. i Financ d.o.o.

Temeljem prednjeg, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, da Mtel a.d. i Financ d.o.o. nisu zlorabile vladajući položaj iz članka 10. Zakona kojim je propisano da je zabranjena svaka zloraba vladajućeg položaja jednog ili više gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu, a člankom 10. stavak (2) točka propisano je da se zloraba vladajućeg položaja posebno odnosi na: a) izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija, b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača, c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotež i nepovoljan konkurentski položaj.

Na temelju svega navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 1. izreke ovoga Rješenja.

2.

Budući da je predmet ovog postupka bila i ocjena postojanja zabranjenog sporazuma, te da je podnositelj zahtjeva tražio da se ugovor između Mtel a.d. i Financ d.o.o. utvrdi kao zabranjeni sporazum ili restriktivni sporazum, odnosno kako se navodi u zahtjevu „kroz poslovni model Mtel a.d., usklađeno djelovanje sa Financ d.o.o i jednostrane akte koji su od strane Mtel a.d.“

Sadržaj zabranjenog sporazuma propisan je člankom 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji i koji glasi:

(1) Zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu, a koji se posebno odnose na:

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uvjeta;
 - b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
 - c) podjelu tržišta ili izvora opskrbe,
 - d) primjena različitih uvjeta za identične transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u neravnotežan položaj u odnosu na konkurenciju,
 - e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom sporazuma;
- (2) Sporazumi zabranjeni sukladno stavku (1) ovog članka su ništavi.

....

U konkretnom slučaju, gospodarski subjekt AC Krila d.o.o., navodi kako postoji zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak Zakona o konkurenciji, a koji je nastao zaključivanjem ugovora o posredovanju u prodaji *prepaid i postpaid* usluga mobilne telefonije između gospodarskog subjekta Financ d.o.o i Mtel a.d.

Ugovor između Mtel a.d. i Financ d.o.o. je poslovni ugovor kojim stranke reguliraju svoje poslovne odnose, i koji je uobičajen u poslovnom svijetu. Ugovor ne sadrži bilo kakve nedopuštene klauzule koje bi mogle predstavljati ugrozu konkurencije na tržištu, pa samim tim i činjenicom da su Mtel a.d i Financ d.o.o. povezana društva, te da je Financ d.o.o. u 100 % vlasništvu Mtel a.d. te između povezanih društava u okviru iste grupacije, te da isti u bitnom ne mogu predstavljati biće djela zabranjenog sporazuma iz članka 4. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako su navodi podnositelja zahtjeva o postojanju zabranjenog sporazuma neutemeljeni.

Budući da je sukladno članku 36. stavak (1) Zakona, teret dokazivanja je na stranci koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo kako podnositelj zahtjeva AC Krila d.o.o. u ovom postupku nije uspio dokazati postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 4. Zakona od strane Mtel a.d. i Financ d.o.o.

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 2. izreke ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti Upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ivo Jerkić

Dostaviti:

- AC Krila d.o.o, putem punomoćnika
- Mtel a.d. i Financ d.o.o., putem punomoćnika,
- U spis;